

Buurtkrant Oostermaas

Maart 1981 3de jaargang no 2 Oplage 2400;
Kontaktadres Olympiaweg 91, tel. 620115

**DUIK IN HET
VERLEDEN**

Château de Gusselt près Maastricht à Mlle de Cramer

60 JAAR WOONWIJK

In 1920 kwam het Wittevrouwenveld van de gemeente Amby bij de gemeente Maastricht. De stad werd in dat jaar uitgebreid met Sint Pieter, oud-Vroenhoven en stukken van Meerssen, Gronsveld en Amby. En dat was nodig óók. In 1918 woonde bijna een kwart van de bevolking in eenkamerwoningen. Lage lonen en gebrek aan bouwruimte waren de belangrijkste oorzaken van de woningnood. De landbouwgrond van het Wittevrouwenveld was het eerste stuk dat bebouwd kon worden. De grond kon namelijk snel aangekocht worden van de belangrijkste eigenaar, het burgerlijk ambestuur.

In het begin van de twintiger jaren bouwde de gemeente er kleine en grote betonwoningen en de bouwvereniging "Eigen Haard" de bakstenen trapgevelhuisjes. Eigen Haard was onlangs, in 1919, opgericht op aandringen van de Staatsspoorwegen die huizen nodig hadden voor hun arbeiders. Op 18 juli 1921 gaf de gemeenteraad straatnamen aan de oudste kern van onze buurt. Het waren deftige namen van vorstenhuizen, koningen en hoge militairen. Een beetje vreemd, zeker waar het om betonwoningen ging.

BUURT MET EEN GESCHIEDENIS

De oudste kern van Oostermaas is het gebied van de tegenwoordige nieuwbouw plus de Habsburgerstraat tot aan de Ottostraat. De huidige Frankstraat was toen nog het Wittevrouwenvoetpad, dat de verbinding vormde tussen Amby en de Wittevrouwenweg (nu President Rooseveltlaan). De pastoor Jacobsweg, genoemd naar de in 1923 benoemde bouwpastoor Jacobs, is nog een overblijfsel van het oude voetpad. De Czaar Peterstraat liep toen nog door tot aan de Scharnerweg en waar deze 2 wegen bijeen kwamen stond, volgens ouderen, het café "Onder de Linden", met uitzicht op appelweiden, "Zoe wiet es me kieke kòs". Intussen zijn de oudste huizen en tuinderijen in de velden rondom allemaal verdwenen. Zelfs het oudste stratenplan is veranderd. Bewaard zijn al-

leen vergeelde foto's, plattegronden en ... herinneringen van mensen die er woonden, speelden en liefhadden. Wat overbleef wordt steeds zeldzamer en daarom is het goed om het vast te leggen. B.v. onderstaande vooroorlogse Ansicht van het Hofmeiersplein. Deze Ansicht werd in 1942 door een zekere "Vernouche Dauphin" uit de Parmastraat nr. 7 naar Borculo gestuurd. En... via een antiquair kwam ze in 1981 weer in Oostermaas terecht. Wie deze Vernouche Dauphin is en wie de kinderen op de Ansicht zijn, kunnen de lezers ons misschien vertellen. De geschiedenis van bouwen, wonen en woonomgeving kan trouwens alleen maar goed geschreven worden met Uw verhalen en foto's. Uw ervaringen met huizen, winkels, scholen, kerken en bedrijven in onze buurt kunnen een heldere Spiegel vormen van het verleden, voor elkaar en voor het nageslacht. Wij wachten met spanning op Uw reacties.

In de rest van dit artikel gaan we het hebben over onze buurtnaam en het enige gebouw uit de tijd voordat het Wittevrouwenveld woonbuurt werd, "Het Géusselt-kasteel". Hierboven is het in volle glorie afgebeeld zoals de Maastrichtse arts Philippus van Gulpen het rond 1850 tekende.

Maastricht Hofmeijersplein met Zijstraat

STRUKTUURPLAN

MAASTRICHT - OOST

U heeft het al in de krant kunnen lezen. Burgemeester en Wethouders hebben nu het Structuurplan Maastricht Noord/Oost (met de verlegde Bergerstraat) aan de gemeenteraad voorgelegd. Een aantal opmerkingen van bewoners uit Oostermaas tijdens de inspraak van dit plan zijn overgenomen. Bijvoorbeeld:

- Een tunnel onder de verlegde Bergerstraat bij de Olympiaweg.
- Het 1 meter verdiept uitvoeren van de verlegde Bergerstraat i.v.m. de geluidshinder.

Maar het voorstel om het hele tracé achter de Geusselt te laten lopen werd door B&W afgedaan met: "te kostbaar, te ingrijpend, en er komt een onlogische bocht in de weg". Terwijl deze oplossing volgende voordelen had:

- Geen geluidshinder voor de woonbuurt.
- Geen gevaarlijke weg tussen de buurt en het recreatiegebied (kinderen). De groenvoorziening kan bij de buurt getrokken worden (Er is dan immers plaats genoeg).
- Geen verkeer- en parkeeroverlast meer van MVV als bijv. de parkeerplaatsen ook naar de achterkant van het stadion verlegd zouden worden en die dan via de verlegde Bergerstraat te bereiken zijn.

Het voorstel kwam erop neer om wat nu voor het stadion gepland is naar de achterkant te verplaatsen, inclusief de verlegde Bergerstraat en er dan aan de voorkant een prachtig recreatiegebied te maken vooral voor de woonbuurt Oostermaas. Jammer dat de gemeente niet de moeite genomen heeft om dit idee eens grondig te bestuderen. Wilt u hierover reageren dan kan dit alleen nog donderdag 5 maart om 16.30 uur op het Stadhuis tijdens een vergadering van de Raadscommissie Ruimtelijke ordening of via de politieke partijen. Want dinsdag 10 maart wordt de zaak definitief in de gemeenteraad behandeld.

De inspraakperiode over de plannen in Maastricht-Oost (Amby, Scharn en Oostermaas) is afgesloten. Wel bestaat er een contactgroep tussen gemeente en inwoners van het betrokken gebied. Deze groep bestaat echter voornamelijk uit mensen van Amby en Scharn. Vinden de mensen van Oostermaas alles dus wel goed?

Het lijkt ons toch wel gewenst, dat in deze groep ook de belangen van Oostermaas worden behartigd. Degene, die interesse heeft om in deze contactgroep mee te praten en werken, als vertegenwoordiger van zijn of haar buurtje in Oostermaas, kan zich melden bij Lei Bovens (Bureau, Inspraak en Ondersteuning, Grote Gracht 82, 6211 SZ Maastricht - tel. 841811 toestel 407).

- Wat doet de contactgroep zoal:
- in de gaten houden, of de gemeente wel genoeg rekening houdt met wensen en opmerkingen van de inwoners
  - informatie doorgeven aan de buurt, hoe de zaken zich ontwikkelen
  - aan de gemeente doorgeven wat de bewoners er wel van vinden.

PROGRAMMA AKTIVITEITENCOMITÉ

Zoals u weet is er in Oostermaas een groep mensen die zich ten doel gesteld heeft meer "gezelligheids-activiteiten" voor volwassenen in de buurt te organiseren. Het afgelopen buurtfeest was daar het begin van. Nu komt men met het voorlopig programma voor 1981. Dat ziet er veelbelovend uit. Oordeel zelf.

- Voor April een cabaretvoorstelling van "ROMMEDOE" in het Trefcentrum.
- 17 Mei een recreatieve fietstocht.
- 28 Juni een "badkuip-race" op de Geusselvijver.
- In oktober of november een sportspel-toernooi in de Sporthal.
- 13 September weer een groot buurtfeest.
- 26 December een "kerst-in" in het Wijkhuis Maria Stella.

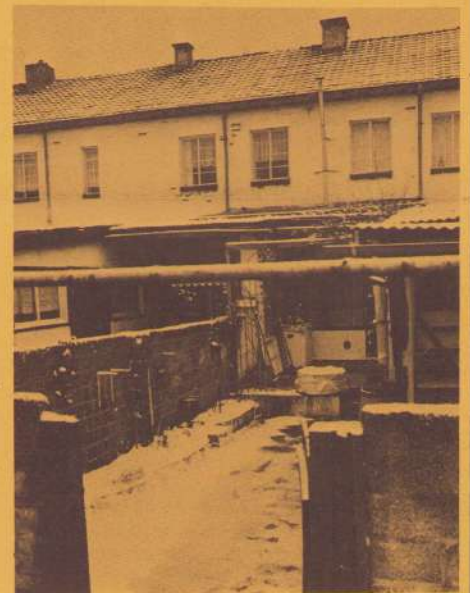
Mensen die mee willen helpen dit alles te organiseren zijn welkom in het festiviteiten-comité. Meldt u dan bij bijvoorbeeld Lou Custers; Wijkhuis Maria Stella.

BEWONERSBELANGEN-COMITÉ BURGEMEESTERSTRATEN

Namens het Bewoners-Belangen-Comité heb ik de eer u te bedanken voor de enorme opkomst en belangstelling door u getoond tijdens de inspraakbijeenkomsten en het vertrouwen door u gesteld in het comité. Ondanks onze enorme inspanning zijn er toch nog enkele reacties binnengekomen van bewoners die meenden dat niet alle punten nauwkeurig waren weergegeven. Ook met deze reacties zijn wij blij en wij zullen daar in de toekomst rekening mee houden. Het was voor ons ondoenlijk om er uit te komen zonder een enkele fout te maken. Wij hopen dat u daar begrip voor heeft. Wij zullen er alles aan doen om deze zaak tot een zo gunstig mogelijk eind te brengen. Zonder medewerking van u kunnen wij weinig beginnen. Samen staan wij sterk.

Het informatie centrum is gevestigd aan de Burg. Hennequinstr. 44. Iedere dinsdagmorgen is er spreekuur van 11 uur tot 12.30 uur.

Secretaris Huub Lemmen

De huidige uitbouw van de woningen aan de "Witte Burgemeesterstraten".

bloemenhuis

FRANS DE KLEER

Uw adres voor
BLOEMEN
PLANTEN
BRUIDS- en
GRAFWERK.
Steeds verse
BLOEMEN
tegen
concurrerende
prijzen.
Grote sortering
KAMERPLANTEN.

Frankenstraat 43 tel. 620323

goede vleeswaren

hoeven niet duur te zijn

daarom naar
slagerij

voltastraat 42

voor al uw dranken naar slijterij

de ebuuroon
EBURONENWEG 31

1 KRAT PILS (20 Euroflessen) fl. 13,-

's Zaterdags geopend
van 9.00-12.30 uur
en van 14.00-17.00 uur

friture
MATTHIEU

FRANKENSTRAAT 51
MAASTRICHT

Koning Clovisstraat 3
tel. 626933

DROGISTERIJ
PARFUMERIE

Scharnerweg 89 - Maastricht

TEL. 043 - 627197

Deze maand eens aandacht voor de geschiedenis van Oostermaas. Vind U ook niet, dat de vroegere benaming Wittevrouwenveld veel meer karakteristiek is? Wat zegt nu eigenlijk "oostermaas". We mogen er best wel een beetje trots op zijn, dat er b.v. een kasteel ligt (het Geusselt) dat meer dan 600 jaar oud is. Verder gonst het natuurlijk weer van de activiteiten i.v.m. renovatie, structuurplan enz. Wat de gemeente van plan is met de Bergerstraat, is wellicht noodzakelijk. Maar worden alternatieve mogelijkheden wel voldoende serieus genomen? Al jaren verkeren de bewoners van de gemeentewoningen in onzekerheid. Tijdelijke woningen en blijvende onzekerheid. Mogen ze nu eindelijk weten, waar ze aan toe zijn?

Buurtraad

De Buurtraad heeft na het op gang helpen van het festiviteitencomité nu een nieuw "aktie-programma" gekozen. De komende periode zullen vooral "verkeerszaken" de aandacht hebben. Allereerst is daar nog de kwestie van de verkeersdrukte in de Edisonstraat. Al eens in een eerder stadium heeft de buurtraad geprobeerd daar iets aan te doen door te vragen of er een éénrichtingsstraat van te maken is. Maar de gemeente voelde daar nog niets voor, omdat een dergelijke maatregel gezien moest worden binnen een totaal-verkeersplan voor Oostermaas. Daar zou aan gewerkt worden, zei men, maar tot nu toe is daar niets meer over vernomen. De buurtraad wil deze zaak nu opnieuw aankaarten, want de verkeersdrukte en de parkeeroverlast in de Edisonstraat is toch niet langer houdbaar. Overigens hebben de bewoners van die straat in het verleden aangegeven het ermee eens te zijn dat daar iets aan gebeurt. Hopelijk komt er dan nu wat schot in de zaak. Zo gauw er weer nieuws is en er voorstellen voor verbetering op tafel komen wordt u door de buurtkrant verder geïnformeerd.

De nieuwe sekretaris van onze buurtraad is:
Jan Arts - Pres. Rooseveltlaan
235 tel. 627558.

HET JEUGDWERK

Wat staat er in maart te gebeuren. De activiteiten van het kinderkarnaval zijn dan achter de rug. We gaan in maart gewoon door met de klups en andere activiteiten van het jeugdwerk in Kluphuis EDI. Iedere dag is er wel wat te doen voor de verschillende leeftijdsgroepen: zingen (jeugdkoortje), oefenen als majorette, foto's maken en afdrucken, toneel, of gewoon wat gezellig bij elkaar zijn.

Dinsdag 17 maart staat ons iets heel speciaals te wachten: dan komt het kindertoneel "Wat doet het er toe" naar de EDI. Dat kindertoneel wordt gedaan door een meisje, het stuk heet "Echte jongens huilen niet".

Het is geschreven door
Marita Geelen,

Na afloop drinken we gezellig een kop thee en praten nog wat met Marita over hoe we het gevonden hebben. Alle kinderen tussen 6 en 12 mogen komen, het kost 50 cent.

Deze maand is ook weer KINDER-BUURTBIOSCOOP, op een zaterdagmiddag. Wanneer precies, dat hoor je nog wel.

En van maandag 27 juli tot en met vrijdag 31 juli gaan we weer op zomerkamp in een sjeke boshut bij Venlo. Hou er maar alvast rekening mee. Tot ziens...!!!

Overigens, vrijwilliger(ster) gevraagd om een toneel-klupje van kinderen te begeleiden. Iemand die ouder is dan 18 jaar en hiervoor interesse als ook mogelijkheden heeft kan zich aanmelden bij Frans Kusters
Kluphuis Edi
tel.: 620335.

GOED INITIATIEF BEWONERS LOTHARINGENPLEIN

Zoals bekend hebben Burgemeester en Wethouders nu eindelijk besloten een verbeteringsplan op te stellen voor de 59 gemeentewoningen rondom het Lotharingenplein (Friezenstraat, Saksenstraat, Tubantenstraat). Daarop volgend hebben een aantal bewoners van deze woningen het initiatief genomen om een Bewonerscomité te vormen. Dit comité zou er dan aan moeten werken dat bewoners betrokken worden bij het ontwerpen van die verbeteringsplannen. Een hele klus lijkt ons, maar wel belangrijk voor iedereen die daar woont.

BELANGENGROEP VAN ALLEENSTAANDEN

Voor "alleenstaanden" bestaat er een Belangengroep voor Alleenstaanden in Limburg, die regelmatig ontmoetingsavonden organiseert. De bedoeling daarvan is, om alleenstaanden met een gezellige avond (praten, dansen, muziek) tot kontakten te bewegen die hen een stuk uit hun isolement kunnen halen. Heb geen drempelvrees, u bent van harte welkom

De avonden worden gehouden in de zaal van "Aen de Wan", in de Einsteinstraat 32 in Heer. De bus (lijn 4 en 9) stopt er vlak bij. Vanuit Oostermaas het kruispunt van Heer oversteeken, en de tweede straat links.

U moet zich wel enigszins als "alleenstaande" kunnen legitimeren.

Op 7 maart speelt het orkest Wim en Renée, op 29 maart orkest Frans en Bettina, 12 april is er Paasbal met orkest Wim en Renée.

Nadere informatie bij Sjef en Bertie Tonnaer (tel. 77954) of sekretariaat Koen Meens - Demertstraat 88 - 6227 AS Maastricht tel. 610769.

VOETBALKLUP WILLEM 1

De Kevers, oftewel voetbalklup Willem-1, is weer begonnen met de veldtraining. Tijdens de winter heeft de jeugd in de zaal kunnen trainen.

Iedere woensdagmiddag traint de jeugd vanaf half 4 (E-jeugd), half 5 (D-jeugd), half 6 (C) en later nog B en A-jeugd. Voor de verschillende jeugdtallen kunnen zich nog voetballertjes opgeven die nog niet bij een andere klup spelen. Bel even naar Mat Meyers (625614) of ga even bij hem langs: Stadhouderstraat 21.

Iedereen weet het
Iedereen zegt het
VOOR BETER GEBAK
en HEERLIJKE BONBONS naar

Pâtisserie
Gérard Goessen

Scharnerweg 64 Maastricht
Telefoon 627781

HAARVERZORGING

HEADLINE

Scharnerweg 87 - Maastricht

tel. - 627083

SCHOENMAKERIJ
EN -HANDEL
P. FOPPEN

HÉT ADRES VOOR GOEDE SCHOENREPARATIES!!
FRANKENSTR.
195, OOSTERMAAS
TEL 626309
5 MAANDAGS
GESLOTEN

pelo
DOE HET ZELF
DE BÊTERE ZAAK

BUURT MET EEN NAAM

VERVOLG VAN PAG. 1

In de zeventiger jaren is onze oude buurtnaam "Wittevrouwenveld" weggemoffeld door de gemeentelijke plannenmakers. De nu gebruikte naam Oostermaas omvat feitelijk meer dan het Wittevrouwenveld, n.l. ook het gebied tussen Scharnerweg, Nassaulaan, Europaplein en Mockstraat. Merkwaardig genoeg hoort het kerkhof, dat vanouds Oostermaas heet, tot de wijk Scharn. Het zou veel logischer zijn, dat het eerst genoemd gebied daartoe behoorde. Als woonbuurt en ook parochieel sluit het daarbij aan. Een van de redenen was de slechte klank die de naam Wittevrouwenveld kreeg in de loop van haar geschiedenis.

Maar het is toch wel erg naïef om te denken dat zo'n naamsverandering dat opheft. Wij zouden wel eens willen weten wat de lezers van de beide namen denken. Het opschrift "Wittevrouwenveld" hoort in elk geval al sinds eeuwen bij de plek waar onze bezorgers nu in 1981, de buurtkrant rondbrengen. De naam heeft een directe verbinding met het oude klooster der "Witte Vrouwen", ook wel "bekeerde zondaressen" genoemd. Deze kloosterorde heeft 'n oude en rijke geschiedenis. Zij werd vermoedelijk gesticht door de zestiende Bisschop van de stad Maastricht, Johannes het Lam, voor de vrouw waarmee hij voor zijn ambtsaanvaarding getrouwd was.

Maastricht was toen nog onder de naam Tréga hoofdstad van de Franse Maasgouw. De Frankenkoning Dagobert 1 gaf in 637 toestemming tot de bouw van het klooster aan het Vrijthof. Hun kerk was vooral bekend door het Zwarte Kruis uit de 14de eeuw, dat talrijke pelgrims uit vele landen trok en zodoende

een aanzienlijke inkomstenbron opleverde. Toen de zusters eind 1795 door de Fransen verjaagd werden, kwam het kruis in de St. Martinusparochie in Wijk terecht. Aan de Scharnerweg, ter hoogte van de koning Clovisstraat hadden de zusters een buitenverblijf. De Fransen verkochten het in 1797. De gebouwen hadden samen met de landerijen, tuinen en de boomgaard een oppervlakte van 81 bunder (ong. 80 Ha.), waarvan het overgrote deel in het naar de kloosterorde genoemd "Wittevrouwenveld" lag.

Tot aan de afbraak in het jaar 1697 lag bovendien ter hoogte van de hoek Scharnerweg-Eburonenweg het melaatsenhuis van Maastricht. Even verderop in de richting van Scharn lag het Maastrichtse galgenveld, waar veroordeelden terecht werden gesteld, geradbraakt, gewurgd of levend verbrand werden.

Dat de toenmalige wethouders ook al van wanten wisten mag blijken uit het feit dat ze de teraarde bestelling der gevonnisten bijna nooit veroorloofden, zodat de lijken er bleven hangen als prooi voor de raven.

BUURT MET EEN KASTEEL

Zeshonderd jaar geleden in 1381 wordt Jan van den Herte leenman van Goessel. Dit staat opgetekend in het leenboek van Valkenburg. Behalve een lange lijst van voorname bewoners, is er ons weinig van bekend. In 1954 kocht de gemeente het reeds erg vervallen kasteel i.v.m. de aanleg van de sportterreinen. Binnenkort hopen we een gesprek te hebben met oud bewoners van de inmiddels afgebroken boerderij die bij het kasteel hoorde. Zoals uit de tekening op pagina 1 en de ansicht hierboven blijkt was het een mooi gebouw. Onderaan de sierlijst van het ovale torenvenster staat het jaartal 1657, toen een grote verbouwing van het kasteel voltooid werd. Daarboven staat "Recte et Fortiter", hetgeen recht en sterk betekent. Als je nu naar die toren kijkt lijkt hij echter meer op de scheve toren van Pisa.

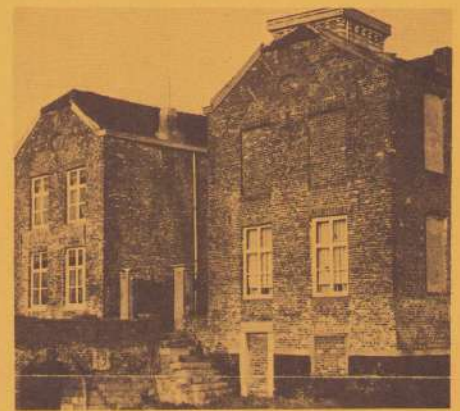

Foto linksboven: zo zag het Kasteel Guesselt er uit toen er 'n begin werd gemaakt met de bebouwing van het "Wittevrouwenveld". Foto direkt boven: de huidige toestand.

M Juwelier - Horloger
Servé. Monfrance

Frankenstraat 130
Tel. 043 - 27646
MAASTRICHT

Antiek 'CLOVIS'

Antiek - Kunst - Curiosa
Cadeaus - Prenten

Koning Clovisstraat 36 A/B
Maastricht
Telefoon 043 - 627261

**SUPERMARKT
GASTON
LEMLIJN**
FRANKENSTRAAT 53

tel. 043-627175
Maastricht

Uw elke dag Winkel!

Victoria-Vesta
veilig gevoel

Voor Uw
AUTO-en
BROMFIETSVERZEKERING

P. H. F. M. UMMELS
M. L. Kingstraat 30
6245 GJ Eijsden
tel. 04409-2285

Ter kennismaking een
AARDIGE ATTENTIE

Uw adres voor het betere
VERZEKERINGSWERK

de speelboom

Guus Moers, Frankenstr. 147

Grote sortering
CARNAVALSARTIKELEN

Carnavalszondag, maandag en
dinsdag vanaf 10.00 uur
geopend.

alle bankzaken zowel zakelijk
als particulier

ABN

**Algemene Bank
Nederland**

Scharnerweg 112a
tel. 623851

Naast supermarkt Albert Heijn

**trefcentrum
oostermaas**

VOOR

feesten
bijeenkomsten
koffietafels
particulieren

edisonstraat 4

tel. 621176

SCHUJT woninginrichting
frankenstraat 162
maastricht
043-625419

het vertrouwde adres
tapijt gordijnen
rails
voor renovatie en nieuwbouw